

§ 508

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2023–2026

HEL 2022-008577 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin alue on koko maan talouden veturi ja sen toimintaedellytykset tulee turvata huolehtimalla hoidon ja korjausten lisäksi maantieverkon tarpeellisista investoinneista. Viime vuosina rahoitus ei ole riittänyt edes liikenneverkon palvelutasoa nostaviin pieniinkään investointeihin.

Valtion investointien ennakoitavuus on sidosryhmien, myös Helsingin kaupungin, toiminnan ja omien investointien suunnittelun kannalta välttämätöntä. Osaltaan ennakoitavuuden tarpeeseen vastaa Väyläviraston kahdeksanvuotinen väyläverkon investointiohjelma, johon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelman tulisi jatkossa kytkeytyä. Suunnitelmassa tulee jatkossa kuvata, mitä suunnitteluhankkeita ja keskeisimpiä selvitystarpeita suunnitelmakaudella on. Näitä tarpeita tulee eri lähteistä, kuten Helsingin seudun MAL-suunnitelmasta. Myös valtion hallinnoimiin väyliin kohdistuvien investointien ohjelmointi tulee perustua seudulle asetettujen päästövähennystavoitteiden toteuttamiseen. Hankearvioinneissa tulee kiinnittää erityistä huomiota hankkeen käytönaikaisiin liikenteen päästöihin ja rakentamisesta aiheutuviin päästöihin. Pandemian jälkeisenä aikana on myös syytä ottaa huomioon muutokset liikkumiskäyttäytymisessä. Näyttää siltä, että ruuhkahuiput ovat laventuneet ja siten autoliikenteelle varatun maksimikapasiteetin tarve on muuttunut.

Helsingin kaupunki on investointiohjelmassaan varautunut omalta osaltaan valtion kanssa yhteishankkeina toteutettavien kohteiden kustannuksiin. Helsingin alueen kehittyminen sekä liikenteen ja kuljetusten toimintavarmuuden turvaaminen edellyttävät valtion sitoutumista yhteishankkeisiin ja niiden rahoitukseen.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmassa ja MAL-sopimuksessa 2020–2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Tästä näkökulmasta keskeisiä hankkeita ovat Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä, Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä ja Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Ilmasillan eritasoliittymä on myös mainittu osana Lahdenväylän kehittämistä Kehä I:n ja Kehä III:n välillä valtion väyläverkon investointiohjelmassa vuosille 2023–2030.

Kehä I:n kehittämistä tulee jatkaa toteuttamalla Myllypuron eritasoliittymä. Helsingin seudun MAL-sopimuksessa (2020–2031) on sovittu, että valtio osallistuu Vihdintien pikaraitiotien hankekokonaisuuden kustannuksiin. Tähän kokonaisuuteen sisältyvät myös Turunväylän ja Huopalahdentien liittymään suunnitellut muutokset.

Myös maanteiden meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä kasvavien meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingissä yhdyskuntarakenteen tiivisyessä meluhaittoille altistuvien määrä kasvaa, joten asuntoalueiden meluntorjunnalle on suuri tarve. Ennusteiden mukaan liikennemäärät kasvavat ilman merkittäviä liikennettä vähentäviä toimenpiteitä. Uusien melusteiden sekä vanhojen melusteiden parantamisen tarve ja toimenpiteet tulee ottaa suunnitelmassa paremmin huomioon.

Investointikohteet

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa 2023–2026 tiehankkeita on Helsingin kaupungin alueella erittäin vähän. Siinä mainitaan vain Länsiväylän Lahnalahden ja Telkkäkujan alikulkukäytävien peruskorjaus ja Länsiväylän kaiteiden kunnostus Ruoholahden ja Kirkkonummen välillä sekä Hämeenlinnanväylän kaiteiden kunnostus Kehä I:n ja Kehä III:n välillä.

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen, tulisi huomioida suunnitelmakaudella 2023–2026:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Kuninkaantammen eritasoliittymä Hämeenlinnanväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varau-

- tunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Hämeenlinnanväylä välillä Kannelmäki - Kaivoksela, lisäkaistat, linja-autoliikenteen parantaminen ja melusteet (sisältää Kuninkaan-tammen eritasoliittymän). Ruuhkautuvalla väylällä bussiliikenteen sujuvuudesta ja luotettavuudesta huolehtiminen on tärkeää. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2024–2025. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä. Liittymän läheisyydessä on useita merkittäviä maankäytön kehittämishankkeita, kuten Stadin ammattiopisto ja Metropolia. Eritasoliittymä parantaa valtakunnan vilkkaimman maantien liikenneturvallisuutta merkittävästi. Helsingin kaupunki on vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2025–2026. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
 - Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmassa maanteiden kiireellisimmät meluntorjuntakohteet ovat Torpparinmäen meluste Tuusulanväylällä, Viikin meluste Lahdenväylällä ja Hämeenlinnanväylän melusteet Kaarelan kohdalla (osana tienparannushanketta).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2026
- 2 Vuoden 2022 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2023-2026 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kommentteja tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2023–2026. Lausuntoa on pyydetty 31.10.2022 mennessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2022 kesäkuun tilanteessa on noin 138,9 miljoonaa euroa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Valtaosa perustienpidon rahoituksesta (84% vuoden 2021 tilanteessa) käytetään tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Tieverkon parantamisinvestointeihin on ollut rahaa viime vuosina varsin niukasti.

Valtioneuvosto on antanut selonteon valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032. Suunnitelmaan sisältyy vuotuinen määräraha-arvio tienpidon eri toimille. Pitkällä aikavälillä suunnitelma lupa perusväylänpidon osuuden kasvua ja perusväylänpidon sisällä myös maanteiden hoidon ja korjauksen määrärahojen osuuden tasaista kasvua. Suunnitelman rahoitusohjelman toteutuminen riippuu vuotuisista valtion kehys- ja talousarviopäätöksistä.

Suunnitelmassa selostetaan Uudenmaan ELY-keskuksen taloudesta, toimintaympäristöstä, tavoitteista ja toiminnasta sekä käytössä olevasta rahoituksesta liikenteen ja tienpidon hankkeisiin. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Suunnitelmassa kuvataan ELY-keskuksen toimintaa ohjaavia tavoitteita. Strategisina painotuksina ovat ”kestävä liikenne”, ”elinvoimaa alueelle” ja ”turvallinen liikenne”. Etelä-Suomen erityispiirteinä on tunnistettu kestävän liikkumisen suuri päästövähennyspotentiaali sekä kansainvälisen liikenteen suuri määrä. Tienpidossa priorisoidaan elinkeinoelämälle keskeisiä reittejä ja turvataan työssäkäynnin tarpeet. Joukkoliikenteen järjestämisessä keskeistä on kestävien työmatkojen mahdollistamisen rinnalla sujuvat koulu- ja opiskelumatkat.

Suunnitelmassa kuvataan, että ELY-keskuksen toimin päästövähennyksiä voidaan saavuttaa kohdentamalla rahoitusta entistä enemmän kestävään liikkumiseen: kävely- ja pyöräily-yhteyksien kehittämiseen, joukkoliikenteen infraan ja joukkoliikennepalveluihin. Tavara- ja joukko-liikenne asetetaan etusijalle kaupunkiseutujen maantieverkon kehittä-

20.09.2022

Asia/4

misessä ja kestäväää henkilöliikennettä edistetään voimakkaasti etenkin kaupunkiseuduilla.

Tienpidon toimilla ja liikennejärjestelmän kehittämisellä tähdätään yhä turvallisempaan liikenteeseen. Monipuolinen yhteistyö on keskeisessä roolissa. ELY-keskuksella on perinteisesti vahva rooli liikenneturvallisuuksyhteistyössä kuntien kanssa. Myös ajonopeuksien rauhoittamisen osalta ELY-keskus tulee jatkamaan tärkeää työtä turvallisen liikkumisen edistämiseksi. Investointiohjelmassa korostuu tieliikenteen pääväylien osalta pitkämatkaisen ajoneuvoliikenteen turvallisuus, mutta perusväylänpidon kohdennetun rahoituksen kautta myös pieniin jalankulun ja kävelyn kohteisiin kohdistetaan rahoitusta.

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskuksen määräaika lausunnoille on 31.10.2022. Kaupunkiympäristölautakunnan antaman lausunnon jälkeen asia etenee kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Lausuntopyynnön liitteet

Lautakunnan listan liitteenä on tekstitiedosto, jossa on linkki Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2023–2026, lisäksi liitteinä vuoden 2022 hankkeet ja suunnitelmakauden 2023–2026 kiireellisimmät hankkeet.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2023-2026
- 2 Vuoden 2022 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2023-2026 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 13.09.2022 § 502